Journal Arménien
MANZOUMIE-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԻՐՈՒ ԵՒ ՏԿՈՅՍ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆԿՈՒՆՔԻ
ԱՄԻՍ Ա.ՀԱՅՆԱՆՈՎ ԱՌԵՐ ՏԵՍՆՈՒ ՕՐԱԹԵՐԹ
Խմբագրատեղի՝ Մեծ Դռան Ս. Պետրոս, 38

ԳԻՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԱՄԱՐ
Տարեկան 80 գր. 50 գր.
Վեցամսեայ 108 » 60 »
Արտասահման տարեկան 25 ֆր. 13 ֆր.
Ամսական 5 գրուշ, տարեկան 60 գրուշ, Ամսական գնոյցները վճարւում են միայն տարեսկզբան։
Ամսական գնոյցներ չեն ընդունւիր։

Տարի ԺԱ. Թիւ 711 — Հինգշաբթի, 26/8 Սեպտեմբեր 1903 — 16 Յունգիայ Նոր Տարի 1321 — 26 Սեպտեմբեր 1319

Մանզումէ-ի-Էֆքիար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼՔԻ

ԶՈՒՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԴԱ ԱՅՍՕՐ ԹԻՎ 219 — ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԷՋ ԵՎ ՎԵՐՋԻՆ ԷՋԸ ԿԱՐԴԱՑԷՔ

ԱՌՈՒ ՀԱՅԱՀԱՅ

ՀԵՂԱՊՈՒԿ ԴՈՒԿԱԶՈՒՏՈՒՆ-ԴՈՒԿՈՆԱՑ

ՄԷՆ

ԱՅ ՑՑԱՆԵՂՈՒՆ ՏՍԱՒԶԻ

ԱՌՈՒ

219

ՅԱՐԱՏԱՊԵՍ ԿԱՐԴԱՑԵՔ ՄԵԾ ԴՌԱՆ ՍԱՆԴՈՒՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

ԱՌՈՒ ՀԱՅԱՀԱՅ

ՀԵՂԱՊՈՒԿ ԴՈՒԿԱԶՈՒՏՈՒՆ-ԴՈՒԿՈՆԱՑ

ՄԷՆ

ԱՅ ՑՑԱՆԵՂՈՒՆ ՏՍԱՒԶԻ

ԱՌՈՒ

219

ՅԱՐԱՏԱՊԵՍ ԿԱՐԴԱՑԵՔ ՄԵԾ ԴՌԱՆ ՍԱՆԴՈՒՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՈՒՐԱԽ ԵՎ ՍԻՐԵԼԻ ԹԵՐԹԵՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԷՋ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ՝ Ամսական 5 գրուշ, տարեկան 60 գրուշ։ Ամսական գնոյցներ չեն ընդունւիր։

Ամսագրի գինը՝ Ամսական 5 գրուշ, տարեկան 60 գրուշ։

Ամսագրի գինը՝ Ամսական 5 գրուշ, տարեկան 60 գրուշ։

Ամսական գնոյցներ չեն ընդունւիր։

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ

Դ պրոցը կը ցուցադրէ նիւթերու անընդարձակ սկսպիսում մը, օրուան կեանքէն առնուած պատկերներ, ինքնատիպ ճաշակ մը կը կազմեն, որու վրայ հիմնուած է ներկայ զարգացումը արուեստին։ Ասոր պատճառը Հոլանդայի քաղաքական պատմութեան մէջ պէտք է փնտռել։ Երբ Լէյդան, ինչպէս նաեւ Հաարլեմ ու բոլոր Հոլանդա, հերոսական ջանքերով թոթափեց Սպանիոյ կրօնամոլ լուծը, անոր հետ մէկտեղ թոթափեց Հռովմայ եկեղեցիին ազդեցութիւնը, նոյն իսկ վտարեց Պապական եկեղեցին, որմէ յետոյ գեղարուեստին բարձրօրէն այլեւս եկեղեցին չէր, այլ բուն իր ժողովուրդը։ Ժողովուրդն էր որ իր կեանքի բազմազան երանգներով ուղղակի ներշնչեց նկարին նիւթերը, և քաջալերեց անոնց արտադրութիւնը, որով ծնաւ ազգային գեղարուեստ մը բոլորովին օրիժինալ։ Հաառլէմ և Լէյդէն եղան այս դպրոցին օրօրանը և ցոյց տուին թէ չընչաբան մը ընութեան մէջ, որչափ ալ ընչին երեւայ ան, որ զուրկ ըլլայ չնորհէ և չահեկանութենէ, բաւական է որ ճշմարտօրէն նկարուի։ Այսպէսով նկարուեցան տեսարաններ ընտանեկան կեանքէ, գեղջկական կեանքէ, գործի կեանքէ, նաւային կեանքէ, ձկնորսի կեանքէ, պատերազմական կեանքէ, որոնք մէկ ակնարկով կենդանի կերպով ցոյց կուտան Հոլանդայի 17րդ դարու պատմութիւնը, բարքերը ու կենցաղը, աւելի քան թէ ամբողջ մատենադարան մը կրնայ տալ։ Ինչ կ'ընէին նոյն ժամանակի Իտալիան մեծ վարպետները։ Անոնց վրձինը միմիայն կրօնի տրամադրութեան տակ էր, որ տակաւ միօրինակութեամբ խաչելութենէն և Աստուածածնէն անդին չէր անցներ։ Այսպէս Լէյդէն արտադրեց Ռեմբրանտը, որ անձնոյ հիանալի պատկերները արտադրեց, կեռատդ Տաուն, որ նկարեց Հոլանդական ընտանեկան կեանքը և մինչ Հան Բոթին կը նկարէր տորին գունէրկ խաւերը, դիմնոան կեանքը, մարդկային խեռութիւններու ձգտանքը մը, որու մէջ նկարիչն ալ կ'ապրէր, անդին արեւմտակիցը Մեցու կը նկարէր հարուստ ու նրբացեալ դասակարգը։ Անդին, Հաառլէմի մէջ, Ֆռանս Հալս կը նկարէր պատերազմիկ պատմական տեսարանները, քաղաքային խնջոյքները, որոնք զարդարանքն կ'ըլլային պաշտօնական սրահներու։ Բայց Հոլանդական նկարչութիւնը ամենէն աւելի կը պարծի իր Վանտիքով, որու համբաւին մասին գաղափար մը կրնայ տալ հետեւեալ անեkdotը։ Անգամ մը ի Հաառլէմ, Հալսի աշխատանոցը կը ներկայանայ անծանօթ մը, որ կ'ըսէ թէ ուշուական մըն է և կ'ուզէ իր պատկերը գծել տալ։ Հալս 2 ժամուան մէջ ուրուագիծը կ'ընէ, և 3 ժամուան մէջ ալ գունաւորելով գլուխ մը կը վերադառնայ, անմիջապէս կ'անցնի կտաւին դիմացը, զոր ամենայն փութով և ճարպիկութեամբ կ'սկսի ծածկել իր ներկերովը։ Երեւի ժամ չանցած պատկերը պատրաստ է, այցելուն կը գովէ նկարչին ճարտարութիւնը յաւելով թէ, թերեւս նկարչութիւնը կարծուածին չափ դժուար բան մը չըլլայ և կ'ուզէ ինքն ալ փորձել։ Դիրքերին կը փոխեն, մինչ Հալս կը զարմանայ թէ ո՞վ կրնար ըլլալ այդ տարօրինակ այցելուն։ Զարմանքը երկար չը տեւեր, աւելի քիչ ժամանակի մը մէջ կ'աւարտի պատկերը, որու վրայ Հալս երբ ակնարկ մը նետելով անդիերի կը գտնէ, հիասթափ կը բացագանչէ «Ան որ կրնայ չընել այդ՝ կամ սատանան է և կամ Վանտիքը»։ Իրօք Վանտիքն էր այցելուն։

Այս մրաւէոններուն մէջ ընդօրինակող նկարիչներու չատ կը հանդիպիս. ընդօրինակութիւնները մեծ մասամբ կրօնական նիւթեր են, խաչելութիւնը էն սիրական նիւթը, մանաւանդ Վանտիքի խաչելութիւնը։ Այս կրօնական միտումին պատճառը հարցնելով իմացայ թէ այդ կարգի պատկերներ աւելի դիւրաւ գնողը կը գտնեն չեմի կաթոլիկներու կողմէ։

Ուրիշ չատ հանրային միւսէոններ կան նոյնքան չանգրգռական և ամենքն ալ ձրի այցելուներու։ Ատոնց հայթայթման և պահպանման ծախքը Վիեննայեն կը հոգայ իր տարբերվը։ և մենք կ'երթանք պարտատ վայելել գանոնք, մանաւանդ Արեւելքցիքս առանց գտնէ իր փոխարինութիւն մեզ այցելուներու ցոյց տալու համար մեր արդեամբ հայթայթած նմանօրինակ բան մը ունենալու։

Վիեննայի գեղարուեստական վայելքներուն վրայ աւելի լաւ գաղափար մը ունենալու համար այս միւսէոններու թիւին վրայ աւելցուր մասնաւորներու թանգարանները, ինչպէս գուբուերու, իշխաններու, ճորտերու, որոնք ազնուութիւնն ունին որոշեալ օրեր անոնց դռները հասարակութեան առաջ ձրիարար բանալու։

Այս կարգի մարդասէրներու գլուխն է նոյն ինքն կայսրը Ֆրանց Եոզէֆ, որ իր առաքինութեամբ ժողովրդեան չատ սիրելի եղած է։ Շէօնպրունն է իր ամարանոց պալատը, ընդարձակ հրաչագեղ պարտէզներով շրջապատեալ։ Այդ պարտէզները կայսրը ձրիաբար միչտ բաց կը պահէ հասարակութեան առաջ, որուն ամէնէն սիրելի զբօսավայրերէն մէկն է, և մեծ բազմութեամբ գործնականապէս կը գնահատէ զայն աղքատէն սկսեալ էն հարուստը։ Կիրակի օր մը կեցիր ճամբուն վրայ և գիտէ բազմութիւնը։ Ատուած իմ, ինչ պէսպիսաւորում դէմքերու, դիրքերու ու տարազներու։ Ահա դուքերու փառաւոր կառքեր զինանշաններով և ոսկեճամուկ սպասներով, դեսպանական կառքերը պատկառելի լրջութեամբ, Հունգար ճորտի կառքեր բուժտաւոր ձիերով, գունագեղ ձիասպիկներով. հապա խճողուած հանրակառքերը, ուրիշ ամէն տեսակ հնաձեւ կառքերը, որ պէտքին գոհացման համար դուրս հանուած են, և ճամբուն երկու կողմէն հետիոտի գացողները։ Ասոնք ամենքն ալ կ'երթան կայսեր պարտէզներուն մէջ պտտելու։ Այս պարտէզները, Բռաթիսի անտառները, ծառուղին և դաշտերը Վիեննացիին էն սիրական զբօսավայրերը են, ուր հարիւրաւոր նուագախումբեր կը պարուրեն ականջները, բացօթեայ ճաշարաններ ու քաղինօներ՝ քիմքերը, և հրաչագեղ պարտիզպանութիւն մը՝ աչքերը։ Ահա այս է Վիեննան։

Վիեննա ՏՆՏԵՍ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

Հիմա որ ձեր այնչափ գեղեցիկ ու պատկերոտ ոճով կենդանացուցիք մեր առջեւ Վիեննայի բնական և բանաստեղծական դիրքը, սիրելի Տնտես, պիտի խնդրէինք որ քիչ մըն ալ տրնտեսական կեանքը նկարագրէիք այդ խիստ վաճառական քաղաքն, որ հիմա առեւտրական ամենամեծ կեդրոն մը եղած է։ Ձեր Տնտես անունը արդարացնելու համար, վստահ ենք որ առաջիկայեն մէջ պիտի դրէք մեր ընթերցողներուն համար, «առեւտրական կեանքը Վիեննայի մէջ», և փոքր հրմտութեամբ, սրատես դիտողութիւններով և կուռ գրիչով պիտի սովրեցնէք թէ, փոքրիկ դրամագլուխով մարդիկ ի՞նչ միջոցով կրնան օգտուիլ Վիեննայի առեւտուրէն, և մեծ դրամագլուխները ի՞նչպէս։ Ասիկա կը սպասենք ձեր տնտեսագիտութենէն։

ՄԱՆԱԾ

Բամպակի գինը իր կայուն վիճակը կը շարունակէ, որոյ պատճառաւ մանածի գործարանները իրենց գիները առանց կորելու բարձր բռնելու վրայ այս սուղ գիներով գործ ըրած չունին, քանի որ մանածի վաճառականները երեք չորս ամսուան համար իրենց պէտք եղած ապրանքը ունին, և սակէ վերջ գնուած ապրանքը ուրիշ բանի չի ծառայեր քայց եթէ Տարեգլխայն սեթօքը աւելցնելու։ Դալով Պուլոյ հրապարակին, մանածի վրայ ամբան գոհացուցիչ կերպով գործ չի կայ, այսու հանդերձ գին ալ կոտրոյ չի կայ, ինչ որ ուրախալի պարագայ մըն է, քանի որ, ընդհանրապէս դիտուած է թէ, գործ չեղած ատեն մեր վաճառականները գին կը կոտրեն, առանց ի նկատ առնելու որ երբ կարելի եղածին չափ գործառնութիւն ըլլայ, յանախորդք այնչափ կարեւորութիւն չեն տար գնոց և իրենց պէտքը գոհացնելու համար սուղ թէ ժան կը գնեն։

Սեպտ 6.85 բէնս։

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

		Լ. Օ. 100ԷՆ
Եէտիգուէլ Ա. վաթէր թիւ 4		28¾
» Բ.	»	27¾
Իզմիր վաթէր	»	30½
» էքսթրա	»	33½
Սելանիկ վաթէր	»	32-32½
	(61 օր պայման կամ 2% զեղչ կանխիկ)	
Իտալական վաթէր	4-14	32—32½
» էքսթրա	12-14	39—43
» »	18-24	43-43½
» վաթէր	20	45—46
Պելժիական Ա. »	4-14	29
» Բ. »	4-14	28
Գոնպայ »	4/10	28—29
Անգլիական էքսթրա	12-14	42—43
» »	18-24	49—50
» վաթէր	20	46—47
Իտալական կարմիր վաթէր	20	64—65
Զուիցերական » »	20	66—67

ԳՏՆՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ

Ուղղամիտ անձնաւորութիւն մը կրնայ օր դրամապանակ մը գտած ըլլալով Բերայի մէջ, կը փափաքի կորսնցնողին վերադարձնել, դիմել խմբագրատունս։

Ատամնաբոյժ Ա. ՍԵՎԱՃԵԱՆԻ ազդը կարդալ Դ. էջը։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԷՋ.— Վիեննա, Սեպտ. 3.— Այս առաւօտ կայսրը և թագաւորը նոյն կառքով եղջերուի որսորդութեան գացին Դանուբի վրայ Լօպան անտառախիտ կղզիին մէջ։ Կղզին նշանաւոր է զինուորական պատմութեան մէջ անով որ Նաբոլէոն Ա.ի բանակը հոն քաշուեցաւ 150,000 հետեւակազօրքերով, 30,000 հեծելազօրքերով և քանի մը հարիւր թնդանօթներով Ասպէռնի ճակատամարտէն վերջ, 1809 Մայիս 21 և 22։ Երկու Վեհապետները, Դահաժառանգ Ռուտոլֆ Իշխան կամուրջին վրայէն անցնելով կառքով, Դանուբի գետեզերքին երկայնքէն գացին Ասպէռն գիւղակը։ Անցան պատմական դերեզմանատունէն, ուր Ասպէռնի մարտիկաց առիւծը, որ կը յիշեցնէ աւստրիական յաղթութիւնը, աչքէ անցուցին, ինչպէս նաեւ Նաբոլէոնի Բանակին կողմէ կանգնուած ամրութիւնները, որոնք մասամբ դեռ լաւ վիճակի մէջ են, և ռազմափորձերու ժամանակ կը գործածուին թնդանօթներու դետեղման համար։ Կղզիին մէջ ամէն բան պատրաստուած էր կայսեր Որսորդապետին հովանաւորութեան տակ։ Եղկերափողի մը ձայնը նշան տուաւ որսորդութեան։ Կառաւար թագաւոր անմիջապէս իր տեղը բռնեց փայտեայ դէզերուն վրայ Բանօցցա Ճահիճին մէջ, և սկսաւ կրակ ընել երբ եղջերուները ճահիճէն կ'անցնէին։ Տասը եղջիւրներով գեղեցիկ եղջերու մը զարնուեցաւ և ուրիշ մը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Անգլիոյ թագաւորին արձակած գնդակներէն։ Կայսրն ալ իր կողմէն ճիշդ նոյն բախտաւորութիւնը ունեցաւ առաջին հրացանձգութեան առթիւ։ Երկրորդ փորձին թագաւորը վիրաւորեց կենդանի մըն ալ, իսկ կայսրը վրիպեցաւ։ Երրորդ և վերջին փորձին՝ կայսրը եղջերու մը զարկաւ և թագաւորը հատ մը միայն վիրաւորեց։ Երկրորդ փորձին թագաւորը իր դիրքը փոխելով ֆրանսական ամրութիւններուն վրայ տեղ բռնեց, և այսպէս, հրացան ի ձեռին, լուսանկարուեցաւ։ Որսորդութեան արդիւնքը եղաւ երեք եղջերու՝ իւրաքանչիւրը տասը եղջիւրներով, չորս հատ ալ վիրաւոր։ Յետոյ երկու Վեհապետները և որսապետ Պառոն Կուտէնհուս նստան գետինը խոտին երեսը փռուած գորգի մը վրայ հինաւուրց կաղնիի մը տակ և ճաշեցին. այս անգամ ալ Անգլիոյ թագաւորին ճաշը զատ հրամցուեցաւ բժիշկներուն խորհրդով։ Ապա վերադարձան Հօֆպուրգ։ Թագաւորը ընդունեց Վիեննացի գոհ[illegible]թիւով ծխատուփեր, գնդասեղներ, եւ կնոջական զարդեր, արքունի տիկիններուն նուէր տալու համար։ Իրիկուան մօտ Շէօնպրունի պալատին մէջ ընտանեկան ճաշ մը տեղի ունեցաւ այն սրահին մէջ, որ յատկացուած էր ժամանակին Նաբոլէոն Ա.ի, Մարիա Լուիզայի հարսանեաց ճակատամարտէն վերջ։ Սրահին ձեղունը այլաբանական պատկեր մը ունի, որ կը ներկայացնէ Հաբսպուրգի Տունին դիրքը Հռոմէական Սուրբ Կայսրութեան մէջ։ Այս սրահին պատուհաններէն պարզուած տեսարանը հիանալի է։ Իտալիոյ թագաւոր, ըստ սովորութեան, դարձեալ Մարիա Եօզէֆա արշիդքսուհիին թեւը մտաւ, և կայսրը՝ իր աղջկան՝ Մարի Վալէրի արշիդքսուհիին։ Թագաւորը նորէն նստաւ կայսեր աջակողմը։ Ճաշի միջոցին Հետեւակազօրաց երաժշտախումբը նուագեց Վալցեր և ժողովրդային օրերներ և օբէրէթներ, ինչպէս Նիւ Եորքի գեղուհիէն մասեր, ինչպէս նաեւ Բրիտանական Պաենոդը։

Թագաւորը Մարիենպատի ջուրերէն օգտուելու համար բժիշկներուն խորհրդով չատ քիչ կերաւ Վիեննայի մէջ, չատ մը կերակուրներու բնաձեռք չդպցուց։ Թագաւորը Շէօնպրունէն կառքով գնաց Հօֆպուրգ, անկէց ալ քաղաքապետական թատրոնը, իսկ կայսրը ուղղակի թատրոն գնաց։ Թատերախաղն էր Կարմիր Վեռարկուն, զոր սքանչելի կերպով ներկայացուցին Մ. Թիմիկ և Տիկին Վիթ իբրեւ Բիէռ և իր կինը Ժանէթթա։ Թագաւորը չատ հետաքրքրուեցաւ, իսկ կայսրը յոգնելով կէս ժամ առաջ Շէօնպրունն դարձաւ, և թագաւորը ուղղակի գընաց Ծաքի Բլիսը։

*** Անգլիոյ թագաւորին Վիեննա գտնուած միջոցին, դիտուեցաւ որ բնաւ խօսքը չեղաւ լրագիրներուն մէջ արտաքին գործոց նախարար Կոլոմոսքի Կոմսին տրուած արքայական ունկնդրութեան։ Դերման կայսրը, Զարը, Ռումանիոյ և Յունաստանի թագաւորները, ինչպէս նաև Վիեննա այցելող ուրիշ ո և է Վեհապետ սովորաբար իրենց այցելութեան մասնաւոր քաղաքական դոյն մը կուտան՝ առանձինն խօսակցելով աւտրեւմանառ արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Բայց Էտուարտ թագաւորին այցելութեան քաղաքական հանգամանքը դիտմամբ թաքուն պահուեցաւ, թէև տարակոյս չկայ որ Յունաստանի Եորկոս թագաւորը պարապ տեղը չէր որ Մարիէնպատ գնաց Էտուարտ թագաւորը տեսնելու իր Վիեննա այցելութենէն առաջ։ Ակէց զատ, անկարելի է որ Անգլիոյ թագաւորը երկու օր Վիեննայի պէս քաղաքական կեդրոնի մը մէջ անցընէ առանց Եւրոպական կացութեան վրայ ի նպաստ խաղաղութեան խորհրդակցութիւն կատարելու Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր հետ, որ չատ կը հեռաքրքրուի քաղաքական խնդիրներով։ Ի մօտոյ գերման կայսրը և Զարը Վիեննա կը սպասուին, որում Եւրոպայի ամէնէն հզօր չորս Վեհապետները իրարու հանդիպած կ'ըլլան կարճ միջոցի մէջ։ Էտուարտ թագաւոր և Ֆրանց Եոզէֆ կայսր առատ պատեհութիւններ ունեցան խօսակցելու առանձինն, թէ՛ Հօֆպուրգի և Շէօնպրունի մէջ և թէ որսի գացած և ետ դարձած ժամանակ, և եթէ թագաւորը փափաք յայտնած ըլլայ տեսնելու Կոլոմսոսքի կոմսը, մէկէ աւելի յարմար առթիւ ունէր, և արդարեւ այդ տեսակ խօսակցութիւն մըն ալ տեղի ունեցաւ։

Օգս. 4

Թագաւորը երկու ժամու չափ մնաց դարձեալ երէկ իրիկուն Ճօքի Բլիւպին մէջ, և պրիճ խաղաց Լիսթենշթայնի իշխանին և սպանիական դեսպանին հետ, կէս գիշերին առնելով Հօֆպուրգ դարձաւ։ Հաստատուած է թէ Ն. Վեհափառութիւն երկար ունկնդրութիւն մը տուաւ երէկ Կոլոմսոսքի կոմսին, նաև Սլաթին Փաշայի, որ Սուլտանէն դարձած է։ Այս առաւօտ ալ տեսաւ Աւտրեւմանառ Նաւատորմին հրամանատար Պառոն Շեռաուն Մոլակալը, որուն հետ ծանօթութիւն ունի երեսուն տարիէ ի վեր, երբ Պառոնը Լոնտոնի աւտրիական դեսպանատան նաւային կցորդն էր, և 1897ին ալ Լոնտոն զացած էր Վիքտորիա Թագուհիին Ադամանդեայ Յոբելեանին առթիւ, իբրեւ մասնաւոր Պատուիրակ Աւտրիոյ Կայսեր։ Այս առաւօտ ժամ 10ին Կայսրը, որ Աւտրիական Մարշալի համազգեստ կը կրէր, և Թագաւորը, որ իր Մաճառ Հուսարներուն պատերազմական համազգեստը կը կրէր, միասին երկնի բաց կառքով Արեւմտեան կայսրանը գացին, անցնելով քաղաքին ամէնէն բազմամարդ և առուտուրի թաղերէն։ Ամբոխը իր գլխարկները բարձրացնելով կամ թաշկինակները շարժելով, ծափեցին երկու Վեհապետները։ Կայսրը եւ Թագաւորը իրենց շուրջ գտնուողներուն հետ ձեռք թօթուելով, Բօպուրկի Ֆիլիբ իշխանին հետ կայսերական սպասման սրահը գացին, ուր քանի մը վայրկեան խօսակցեցան։ Մեկնումի ժամա[illegible] Թագաւորը, որ Կայսեր աջ կողմէն կը քալէր, Սրահը մտաւ և չնորհակալ եղաւ իր չորս հիւրամեծարներուն։ Կայսրն ալ այդ միջոցին Թագաւորին հետեւորդներուն ձեռքը կը թօթուէր։ Հրաժեշտի պահուն երկու Վեհապետները սիրալիր կերպով ձեռք թօթուցին, և իրարու երկու երեսները համբուրեցին։ Յետոյ Թագաւորը մտաւ իր սրահ-վակոնը, որ կապուած էր աւտրիական արքունի կառախումբին, և ըսաւ բարձրաձայն «Կրկին տեսութիւն ի մօտոյ»—Ինչ որ կը նշանակէ թէ կայսրը մօտաւոր ժամանակի մը մէջ փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ Լոնտոն Էտուարտ Թագաւորին։ Վակոնին պատուհանէն երկու Վեհապետները վերջին քանի մը խօսքեր փոխանակեցին և հրաժեշտի ժպիտ մը, և երբ կառախումբը կայարանէն դուրս կ'ելնէր չդեպնդ, կայսրը կարելի եւ դիտցին չափ շուտ ետեւը դառնալով կը դիտէր կառախումբը։ Այսպէս վերջացաւ Անգլիոյ թագաւորին յիշատակելի այցելութիւնը Վիեննա։ Ի նպաստ խաղաղութեան քաղաքական չատ մեծ ազդեցութիւն պիտի ունենայ այս այցելութիւնը, կ'ըսեն Վիեննական և Լոնտոնեան թերթերը։ Լոնտոնի Դահլիճը կատարելապէս ոյժ պիտի տայ Վիեննայի և Բեռլինի Դահլիճներուն Եւրոպայի արդի հողային ամբողջութեան սկզբունքին. ի նպաստ խաղաղութեան։

*** Էտուարտ Թագաւոր ընդունելով Մաճառ վարչապետ Խիւն Հէգերվարին, գովեստով խօսեցաւ Մաճառստանի և Մաճառներուն վրայ, և ըսաւ թէ չատ կը սիրէ Բէլթան և չատ բարեկամներ ունի հոն։ Ն. Վեհափառութիւն յիշեցուց թէ առաջին անգամ հանդիպեցաւ Խիւն Հէգերվարիի Պելովարի մէջ Սրբոյ Մարիոյ ռազմափորձերուն ատեն, և յարեց.— «Այն ատեն երկուքս ալ տասնըհինգ տարու պզտիկ էինք։»

*** Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը, թէեւ վեց օտար լեզու կը խօսի, Անգլիերէն չի գիտեր, և հետեւաբար Գերմաններէն խօսեցաւ իր բաժակաճառերը։

ԶԱՐԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ.— Վիեննայէ կը հեռագրուի թէ կ'երեւի որ Զարին այցելութիւնը նախապէս որոշուածէն աւելի կանուխ տեղի պիտի ունենայ։ Աւտրիոյ կայսրը և Զարը, ինչպէս նաեւ իրենց նախարարները հարկ տեսած են փութացնելու իրենց տեսակցութիւնը, կ'ըսեն գերման թերթերը։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Զարը ետ պիտի կենայ Հռոմ այցելելէ, Վիեննայէն վերջ, և Ռուսիա պիտի դառնայ նօրէն, և Արեւմտեան Եւրոպայի ուրիշ քաղաքները այցելութիւններ տալու որոշումը ապագային պիտի վերապահէ։

*** Զարին ճամբորդութեան վրայ Տարմշտատ, որ իր կնոջ հայրենիքն է, հետեւեալը կը հեռագրուի.— Գրեթէ ստոյգ է որ Զարը, Վիեննա իր սպասուած այցելութենէն վերջ, Սեպտ. 24ին միջոցները Տարմշտատ պիտի այցելէ, և պիտի մնայ մինչեւ Հոկտ. կիսուն։ Իր տարեկան աշնանային որսորդութիւնը պիտի ընէ այն կողմերուն ապահովութեան մէջ։ Զարը Տարմշտատէն Հռոմ պիտի երթայ, և Վիեննայի ճամբով իր երկիրը պիտի դառնայ։

*** Զարը իր արձակուրդի օրերը կ'անցընէ հերկել սովրելով։ Երկար ատենէ ի վեր երկրագործութեան ուսման տուած է ինքզինքը, և այս սէրը չատ բնական է, քանի որ 1901ին Եւրոպական և Ասիական Ռուսիա 50 միլիոն 92 միլիոն 693,760 քիլօ ցորեն արտադրած է։ Անցեալ ամիս, Զարը որոշեց տեսակնէն անցնիլ գործնականին, և ինք անձամբ սկսաւ երկրագործական գործիքները ձեռք առնել։ Իր վեց նախարարներէն չրջապատուած, ձախ կողմը Մ. Վիթթէ, որ այսօր Նախարարաց Խորհուրդին նախագահն է, հերկեցաւ Եւրոպայի ամենամեծ հարուստներէն մէկ նոր արօրը, և ինք իսկ, իբրեւ պարզ մուժիկ մը, մեքենային ետեւէն քալելով փորձի համար ակօս մը բացաւ։ Ուրիշ անգամ մըն ալ մաճը բռնած հողը հերկեց։

ՃԱՄԲԱՌՆԵՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Եւրոպական Ռուսիոյ հաղորդակցութեան միջոցներուն խնդիրը այս պահուս մեծ ուշադրութեան առարկայ դարձած է։ Երկրագործական պտոյտներու յանձնաժողովին մէջ խնդիր ծագած է «գիւղային ճամբաներ»ուն մէջ թողը բարեփոխել։ Տարիէ մը ի վեր այս յանձնաժողովը նիստեր կ'ընէ Բեթերսպուրգի մէջ։ Ներքին, Երկրագործական, Ելմտական, Ճամբաներու, կայսերական կալուածներու և Դատական նախարարութեանց ներկայացուցիչներէն խառն Մասնախումբ մը կազմուած է, որ զանազան Դաւառային Խորհուրդներու անդամներուն հետ պիտի որոշէ թէ ի՞նչ միջոցներ պէտք է ձեռք առնել Ռուսիոյ մէջ ճամբաները նորոգելու կամ նորեր շինելու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ.— Պրիւսէլի մէջ բացուեցաւ Առողջապահութեան Տիեզերական Համաժողովը նախագահութեամբ Պելժիոյ Ալպերթ Իշխանին։ Ներկայ էին Պելժիոյ Հանրօրէն Շինութեանց և Արտաքին Գործոց նախարարները, նախկին նախարարներ և Ֆրանսայի Տաք. Պրուարտէլ, որ Բարիզեն յատկապէս գացած էր։ Զորս հարիւրէ աւելի Պատուիրակներ, որոնցմէ չատերը Եւրոպայի զանազան երկիրներէ համբաւաւոր գիտուններ, փութացած էին Պելժիոյ մայրաքաղաքը։ Իր բացման ճառին մէջ Իշխան Ալպերթ յայտարարեց թէ առողջապահութիւնը ի՞նչ մեծ դեր կը կատարէ գործաւոր դասակարգերուն վիճակի բարւոքման մէջ, և ըսաւ թէ երբ այդ դերին կարեւորութիւնը հասկցուի ժողովուրդին կողմէ, Առողջապահական Համաժողովները պիտի կատարեն իրենց պաշտօնը։ Համաժողովին ուշադրութիւնը հրաւիրեց միջոցներ ձեռք առնելու հարկին վրայ՝ մարանչելու համար հիւանդութիւններ, տղոց հիւանդութիւններուն, և ինչ ինչ ապարէշներու չատուկ հիւանդութիւններու դէմ։ Յետոյ պատուիրակներէն ոմանք զանազան ճառեր խօսելով չեչտեցին առողջութեան պահպանման հարկը։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԴՈՂԵՐ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ.— Ֆրանսական ոստիկանութիւնը այս տարի ալ դարձեալ Բարիզի և ուրիշ քաղաքներու մէջ ձերբակալեց կարգ մը Ամերիկացի գողեր, որոնք թուղթ կեղծելով և ուրիշ միջոցներով մեծաքանակ դրամ չորթած են։ Գողերէն մէկը չատ գեղանի կին մըն է որ կը բնակէր մեծ օթէլներու մէջ, և իր ադամանդներով հարստոյր կ'ազդէր այցելուներուն։ Մինչեւ իսկ ուղեւորները թմրեցնելով, դրամ կը չորթեն եղեր։

ԲԱՄԲԱՍԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԷՋ.— Կառավարական Տեղեկագիրը մասնաւորներուն տեղեկագիրներէն չատ աւելի նպաստաւոր է բամբակի վաճառականութեան վիճակին։ Հունձքը այս տարի 14 միլիոն 225,000 հակ կ'ենթադրուի։ Անցեալ չաբթու նոր հունձքէն 1200 հակ տեսնուեցաւ, մինչդեռ անցեալ տարի նոյն միջոցին 300 հակ էր։ Կառավարական Տեղեկագիրը վստահութիւն առաջ բերաւ հրապարակին վրայ, զոր վհատեցնելու կ'աշխատէին չահագէտները։ Այժմէն կը յուսացուի որ գիները պիտի կտրին։ Երբ կառավարական Տեղեկագիրը հաղորդուեցաւ Նիւ Եորքի Բամբակի սակարանին, ահուռասաք տարածուեցաւ չահագէտներուն մէջ։ Գիները խելկոն իրենց հաւատարակչռութիւնը կորսնցուցին։ Մինչեւ իրիկուն ծախող ծախողի վրայ։ Բայց վերջապէս հրապարակը կայունութիւն ստացաւ, թէև տագնապով գոցուեցաւ Սակարանը։

ՌՈՒՍ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ արգիլեց Թոմսքի (Սիբերիա) բարեգործական ընկերութեան, Թուլթոյ կոմսի քանի մը գործերուն թատերական ներկայացումը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ բանակին տարեկան մեծ ռազմափորձերը ի մօտոյ տեղի պիտի ունենան։ Մ. Լուպէ Ֆրանսայի և օտար լրագիրներու պատուիրակութիւն մը ընդունելով, ինքզինքց որ բան ճշմարտութիւնը պատմեն այդ ռազմափորձերուն վրայ, որք չատ մեծ նշանակութիւն ունին Ֆրանսացոց համար։ Այս ռազմափորձերուն առթիւ նկատի պիտի առնուին հարաւ-ափրիկեան պատերազմէն քաղուած դասերը։ Թէ՛ Ֆրանսայի մէջ և թէ այլուր Եւրոպայի մէջ, ռազմագիտութեան և ռազմավարութեան մեթոտները մեծ բարեփոխումներու պիտի ենթարկուին հարաւ-ափրիկեան պատերազմին փորձառութեան հետեւանքով։

Ծ. ԱՐԵՒԵԼԲ.— Ռուս կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առած է Խազախներու կարեւոր գաղթավայրը հիմնելու համար Մանչուրիոյ և Ծ. Սիբեւելքի ռուսական ստացուածներուն մէջ։ Խազախները ռուս բանակին զինուորներէն կ'առնուին և իրենց ընտանիքներով այդ կողմերը կը զրկուին։ Խազաղութեան ժամանակ հողերը պիտի մշակեն, և պատերազմի ժամանակ իրենց սովորական արհեստը իր գործ պիտի դնեն։ Ո և է տուրք պիտի չվճարեն, հողերն ալ ձրի պիտի տրուին Պետութենէն, ինչպէս նաեւ զէնք և ռազմամթերք իրենց բուն գնովը։ Պատերազմի ժամանակ, անմիջապէս պատերու տակ զէնքի վարժութիւն պիտի ընեն, և իրենց անուան հետ կապուած սարսափը պիտի սփռեն Մանչուներուն և Զինացիներու մէջ։

*** Օգս. 12էն ի վեր բանակցութիւններ կը կատարուին Ռուսական-Պարսկական կառավարութիւններու մէջ Մանչուրիոյ և Բօքչայի խնդիրներուն վրայ, բայց բանակցութիւնները խիստ դաղանի կը պահուին։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— Աթէնքի թերթերը կ'ըսեն թէ Նորվեգիոյ թագաւոր Պուքրէշ պիտի երթայ Հոկտ. 10ին և հոն 3 օր պիտի մնայ։ Իրմէ պիտի ընկերանայ վարչապետ Մ. Ռալլ որ յետոյ Վիեննա պիտի երթայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, Սեպտ. 6.— Միջազգային Իրաւարար Ատեանները հաստատման համար, համախորհրդարանական միութեան Խորհուրդը այս առտուն նիստ մը գումարեց, որուն ներկայ եղան բոլոր անդամները, և օրակարգ մը ընդունեցին, որոշելով որ համաժողովին բացումը վաղը տեղի ունենայ։

ԲԱՐԻԶ.—Արտաքին գործոց պաշտօնատան և ռուսական դեսպանատան մէջ կը հերքուի այն զրոյցը թէ, Զարը մօտերս նոր ճամբորդութիւն մը պիտի ընէ Ֆրանսա։ Հռոմէ կը հեռագրուի թէ, Ֆրանսական կառավարութիւնը խնդրեր է Իտալիոյ թագաւորէն որ նիկ յարմար կը դատէ, իր Բարիզ ժամանման թուականը որոշէ Հոկտ. 14։ Թագաւորը Հոկտ. 18ին Բարիզեն պիտի մեկնի։ Հաւանական է որ թագաւորը ընդունի Ֆրանսական կառավարութեան առաջարկը։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Բեթէր թագաւորը իր ընտանեաց հետ վերադարձաւ Պելկրատ։ Կայարանին մէջ հանդիսաւոր կերպով ընդունուեցաւ քաղաքային և զինուորական իշխանութեանց կողմէ։

—Կը հաւատան թէ, իր ծննդեան տարեդարձին առթիւ գահաժառանգ իշխանը հետեւակազօրաց մէջ պիտի մնայ։

ԲԵՇԹԱ.—Մ. Լուքաց մերժեց կազմել նոր Դահլիճը, ինչ որ նախապէս կանխատեսուած էր չեչտէ։ Կը կարծուի թէ Մ. Վէքերլէ պիտի ընդունի նոր Դահլիճը կազմելու պաշտօնը։

ԼՈՆԴՈՆ.— Թուքիոյէ եկած վերջին հեռագիրները Ռուսիոյ և Ճաբոնի միջեւ գտնուած զանազան դժուարութեանց համար բարեկամական լուծում մը կը գուշակեն։

—Ռիօ տը Եանէյրոյէ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ, խանվէի բուսնդակ մարդիքը ձեռք անցընելու համար կազմուած ամերիկեան Սէնտիքան սկսաւ իր գործառնութիւնները։ Գիները արդէն բարձրացաւ։

ԱԶԳ.— Պարտիզակ գիւղախումբին նախորդ մայ-քեսթիպի Եսարի Հայրէտտին էֆ. Ոստիկանութեան Դրան դիմաց գրասենեակ մը բացած է, ուր կը խմբագրուին ամէն տեսակ ազերագիր և այլ պաշտօնական գրութիւններ։ Գրառուներէ ալ յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին և հարկ եղած գիրութիւններ կը տրուին։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

7 Սեպտեմբեր 1903

Ֆրանս. 3% 3% Français)	97 50
Թուրքի (Tab. Turcs)	390 —
Ռենտայիտ (R. Turque D)	31 12
Թրքական (Lots Turcs)	122 50
Պանկ Օթթ. (Banque Ott.)	578 —
Թրանսվալ (Transvaal)	110 50

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԱՆԿԵՂԾ ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԸ

Մանզումեի մէջ յաճախ կը կարդանք քննադատութիւններ ուսուցիչներուն առուն թերութեան նկատմամբ. սիրիա անշուշտ թերթի մը պարագան է որ պէտք է գործադրուի կրթական գործը միչտ բարձր մակարդակի մը վրայ պահելու համար. սա աղէկ, սակայն ընդիանք չունինք։ Բայց անդին մամուլը ուրիշ նուիրական պարտք ալ ունի, չեմ գիտեր դան ալ կը յիշէ՞ք, կը հետաքրքրուի՞ք հասկնալու համար թէ ուսուցիչներու ո՞ր դասակարգը աւելի պաշտօն գտած է դպրոցներու մէջ, զոր օրինակ, գիտէ՞ք կամ կը հարցնէ՞ք թէ վիայեալ ուսուցիչներու այս անօրինակ առատութեան մէջ ի՞նչ կրնան ցանուիսէն վիայուած և հեղինակութիւն ունցուած ուսուցիչներէ ոմանք. ինչ ինչ եղիալաղ էջ. Տէվլէթիանը որ միչտ առաջնակարգ հայրենագէտ մը նանչցուած է, ունի՞ իր դիրքին համեմատ գործ մը ու պաշտօն մը որ ապուստ մը ապահովէ իրեն, ինչ կընէ քիչ տաճկաբան Թիֆտիոս էֆ. Սապոյտարեան, ո՞ր դպրոցին մէջ կը դասախօսէ և ինչ կը շահի, և դեռ այդ՝ շատեր։

Եթէ մինակ քննադատելը բաւական սեպելով, արժանաւորագոյնները յարգելը և վարձատրելը պարտք չէք նկատեր, չեմ կարծեր որ գովելի ուղղութեան մէջ գտնուիր։ Անաւասիկ իսկ շահեկան նիւթ մը թէ մամուլին և թէ հանրութեան համար որ կը փափաքի կարող ուսուցիչներու յանձնել իր զաւակներուն կրթութեան հոգը։ Հիմա կրթական պաշտօնէութիւնը սարսռելիք երեւոյթ մը առած է, ուսուցիչներ կան որ նիւթական նախանձելի դիրք մը գրաւած ըլլալէ զատ, քառասուներկու դպրոցներու ալ դասախօսութիւնը կ'ըստանձնեն ոմանց բաւ. միայն ղրկելով, ոմանց դասերէն բացակայելով և ոմանց ալ տարի վրայ դաս տալով, բայց միչտ ամսականները կանոնաւորաբար դանձելով, իսկ սարը հակառակը ուսուցիչներ ալ կան որ հակառակ իրենց տաղանդին ու արժանիքին, մգլոտ, լքքուած, ամանձնացած հաղիւ կրնան չոր հացով մը ապրելու չափ դաս ձեռք անցնել։ քանի որ առիններուն ամպարաբուիլները, կեղծաւորութիւնները ու ինիքները չունին։ Կաղաչեմ եթէ այս լուրի խնդիրներուն նկատմամբ դուք լռութիւն պահէք, ո՞վ պիտի հետաքրքրուի։ Այս տողերը կը գրենք յուսալով որ Ուսումն. Խորհուրդը լոկ վիայական տալով չի բաւականանար և կը բարենձի այս բացարձակ անիրաւութեան դարմանը խորհիլ, ուսուցչութիւնը յանձնելով մի միայն ուսուցիչներուն և արդար բաժանում մը ընելով պաշտօնի ու թոշակի նկատմամբ։

ՈՁ ՎԱՐԺԱՊԵՏ ՄԸ

ՄԱՆԶՈՒՍԷ

Կատարելապէս համամիտ ենք նամակագրին խիստ արդարացի դիտողութիւններուն և վստահ ենք որ Ուսումն. Խորհուրդը պիտի հաճի նկատողութեան առնել։ Ինչ ըսել է սա, տեսքի, ազդեցութեան և կամ քծինդքներու չնորհիւ գրաւել ամէնէն չահաւէտ դասերը, բոլորովին ամուլ ասպարէզ մը ձգելով աներեսութիւն ընել չգիտցող պաշտօնակիցներու համար։ Ինչո՞ւ համար միւնոյն արժանիքին և վիայականին տէր եղող ուսուցիչներէն ոմանք գլուխ քերելու ժամանակ չունենան, իրենց զբաղմանին պարարեն և ոմանք ալ անդին իրենցմէ նուազ արժէքաւորներու այս չուկայիկ ձեւերը տեսնելով, զզուանք զգան, ու յուսահատելով լքումի մատնուին։ Պատճառն այս անարդար քաշքաշը բացայայտ է որ կրթական գործին ալ կը վնասէ, որովհետեւ առիթէն օգտուելով, աւելի չատ դրամ չանելու համար իրենց կարողութենէն ու ժամանակէն չատ աւելի դաս սանձնողները ինչպէս պիտի կրնան օգտակարապէս վարել իրենց պաշտօնը։ Բնականաբար ա՛ քերնին ժամացոյցին վրայ, ականջնին չոգենաւին կամ չոգեկառքին սոյլն, ոտքի վրայ, հապճեպով բաներ մը պիտի լպտանեն ու անմիջապէս դուրս պիտի նետուին երկրորդին հասնելու համար։ Մեծամասնութիւնը ուսուցիչներէ կազմուած Ուսումն. Խորհուրդը անշուշտ գործնականապէս գիտէ թէ ի՞նչ զեղծումներ կ'ըլլան ասանկ դասանդուներուն մէջ և թէ քանի քանի ուսուցիչներ ղրկուած ու անգործ կը դարձնին, տեղի տալով իրենցմէ նուազ կարող՝ բայց ճարպիկներու։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոդաբարձութեան բարեկեան անդամ Տիգրան էֆ. Մանուկեան մէկ քանի օր առաջ իր Հիւանդանոց ըրած այցելութեան միջոցին, — որ բարեբաղդաբար, անակնկալ մը եղաւ պաշտօնէութեան համար, քանի որ առաջուց ոչ ոք գիտեր անոր ընելիք այցելութիւնը — աղջկանց որբանոցին համար պէտք եղած քանի մը բարեփոխումներու գործադրութիւնը հրամայեց, և պատուիրեց որ մասնաւոր հոգ տարուի աղջիկներուն ճերմակեղէնի մաքրութեան։ Մանուկեան էֆ. որբանոցէն դէպ ի ճաշարան երթալու ճամբան, ինչպէս նաև Ցիմարանոցի և Ապուշանոցի դռներուն չիմենքօով կամ ծայեանս քարերով ծածկելու պէտքը չհիտեց, որովհետեւ անձրեւոտ օրեր, պատսպարեալներու ներս դուրս երթեւեկած ոտնուն աղտոտութիւն կը գոյանայ։ Հոդաբարձութիւնը խորհրդակցելով Ցարութիւն էֆ. Ասլանեանի հետ վերջնական որոշումը պիտի տայ այս չնչութիւններուն։

— Ինամակալուհի տիկինները յառաջիկայ երեքշաբթի օր խառն նիստ մը պիտի գումարեն Ինամակալութեան հետ, և պիտի զբաղին աղջկանց որբանոցի ներքին կարգադրութիւններով։

Այս նիստին մէջ, որուն ներկայ պիտի գտնուի նաև Հոդաբարձութեան կողմէ Տիգրան էֆ. Մանուկեան, մասնաւոր նկատողութեան պիտի առնուին որբանոցին ուսումնական վիճակը, ինչպէս նաև ձեռագործի ճիւղը, ու ճերմակեղէններու մաքրութեան խնդիրը։ Թէև Հիւանդանոցի շրջանակներուն մէջ զրոյց կը շրջի թէ աղջկանց որբանոցի տեսչուհի Օր. Բուրուլ Զայեան պիտի հրաժարեցուցուի պաշտօնէ, սակայն հաւատի աղբիւրէ կիմանանք թէ Հոգաբարձութիւնը առանկ միտք մը չունի։ Որբանոցին ուսուցչուհիներէն Օր. Հայկանոյշ Մառք — որ ծանօթ է իր զրական յօդուածներովը — հրաժարական մատուցած ըլլալով, Ինամակալութիւնը ուրիշ մը պիտի ընտրէ անոր տեղ, Հայերէն լեզուի դասաւանդութեան համար։

ՐԷՕԹԱՀԵԱՆՑԻ Ս. Ասատուածածին եկեղեցին զանգակատան չինութեան կայս. Իրատէն Պատրիարքարանի գործակատարութեան միջոցաւ առնուելով ղրկուած է տեղւոյն առաջնորդ Տ. Սմբատ Ծ. վրդ. Սատէթեանի։

ՄԱԴՐԻԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհուրդը իր եկեղեցւոյն պատկանեալ կալուածներուն մէկ վիճակացոյց պատկերը ղրկած է Պատրիարքարան։

ՄԱՆԶԷՍԹԵՐԻ Հայոց հոգեւոր հովիւ Տ. Թէոդորոս քհ. Զուղայեցի, Ս. Հայրապետին հրամանաւ պարպահայ թեմերուն այցելութիւն մը ընելէ ետքը Ուրմիոյ փոխանորդ կարգուեցաւ։ Տ. Թէոդորոս քհ. իր ընտանիքը Մանչեսթրէն Ուրմիա փոխադրելու արտօնութիւն ստացած է Ս. Հայրապետէն։

ԲԱՂԷՇԻ գաւառ. Վարչութիւնը Ախլաթի Ս. Յովհաննէս և Ս. Աստուածածին, երկու վանքերուն, երկրաչարժէն լաղորովին վնասուած ըլլալը տեղւոյն կազմելով, խնդրած է Պատրիարքարանէն, որ այս վանքերուն վերանորոգութեան համար 230 ոսկիի դումար մը հայթայթելով ղրկուի անոնց անմիջական և կարեւոր պէտքերուն գործածուելու համար։

ԲԱՂԷՇԻ և Տիարպէքիրի գաւառ. Ժողովուրդները հաւաքական գրերով չնորհակալութիւն յայտնած են Ազգ. Վարչութեան այն որոշումին համար, որով իրենց առաջնորդներուն, եպիսկոպոսական վկայագրեր տալ արժան դատած են։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ առաջնորդ Տ. Եղեկիել Ծ. Վ. Թեմական այցելութեան ելած է և այս միջոցիս կը գտնուի Դպիգիւղ, տեղւոյն եկեղեցական և կրթ. գործերը կարգադրելու համար։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ առաջնորդ Տ. Յովհաննէս Եպս. Արշարունի, այսօր կը մեկնի իր պաշտօնատեղին։

ՎԱՆԷՆ կը ծանուցանեն թէ Երամեան էֆ. ի յոբելեանը յետաձգուած է առաջիկայ 1904 տարւոյ Ս. Համբարձման օրուան։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒ Հիւանդանոցի Ս. Փրկչի մատրան մէջ սարիրիչ արհեստաւորներու ննջեցեալներուն համար պատարագ կը մատուցանէ Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Եպսկ. Երէցեան, որ հոգեհանգստեան պաշտօն մը եւս պիտի կատարէ։ Փափաքելի է որ այս կրօնական հանդէսին ոչ միայն մօտաւոր սարիրիչներն ու վարսայարդարները մասնակցին այլ և մայրաքաղաքիս ամէնահեռաւոր գիւղերը գտնուած արհեստակիցներն ալ։

ՄԱԴՐԻԳԻՒՂԻ Ազգ. վարժարաններու ի նպաստ թատերական ներկայացում մը պիտի տրուի գիւղին թաղապետական պարտէզին մէջ։ Այս առթիւ անհրաժեշտ եղած ձեւակերպութիւնները լրացած են և Թաղ. Խորհուրդը առաջիկայ չորեքշաբթի իրիկուան համար հրաւիրագիր ուղղած է թաղին երեւելիներէն ոմանց, որպէսզի ներկայացման պարագաներուն վրայ խորհրդակցին և թատերական մասնախումբ մը ընտրին։ Մասնախմբութիւնները պիտի ծանուցանենք առաջիկայն։

Խ. ԼԵՒՈՆԵԱՆԻ ԲԱՆԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Այս բանագողութեան խնդրին առթիւ խաանի աւելի նամակներ ստացանք այլ և այլ տեղերէ, բայց նկատելով որ խնդիրը պէտք եղածէն աւելի պարզաբանուեցաւ և կատարելապէս ապացուցուեցաւ որ Խ. Լեւոնեան պարզ աճպարարութեամբ մը իւրացուցած է։ Բիւրղալէմեանի քրմանական աշխատութեան արդիւնքը և իր զիրքը քննողին սխալ դատումին չնորհիւ միայն յաջողած է դումար մը կորզել, հարկ չենք տեսներ այլեւս այս խնդրով զբաղելու։ Ձենք հրատարակեր նաեւ մէկէ աւելի պատասխանները որոնք կը հերքէին Լեւոնեանի անպատկառ կերպով գլխուորած մէկ սուտը, մեր Վանայ թղթակցին նեղ պարագաներու մէջ ակամայ առած մէկ քայլին նկատմամբ։ Արդէն այս պարագան իսկ կը ցուցնէ թէ՝ որչափ գնուած ոգի մը կը կրէ այդ հանրահռչակ գրագողը որ չի խղճահարիր սանկ պարագայ մը իր ձեռքը զէնք ընելու, երկու բառ աւելի խօսած ըլլալու համար, գրական ճշմարտութիւն մը յայտնող իր հակառակորդին դէմ։

Ալ փակուած է մեզի համար Խ. Լեւոնեանի խնդիրը և կը խնդրենք որ, նոր նամակներ և նոր յայտնութիւններ չղրկուին մեզի այդ առթիւ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Սկիւտարի Աղքատախնամը իր վերջնական կազմակերպութիւնը ստացաւ նախընթաց օր։ Անդամներէն մեր մեծայարգ պաշտօնակից և Լոյսի խմբագրապետ Վահան էֆ. Փափազեան, և չոգենաւային ընկերութեանց յանձնակատար Միհրան էֆ. Ղազարեան թէև նախապէս հրաժարած էին իրենց զբաղումներուն առատութեան պատճառաւ, բայց թաղեցիներու թախանձանքով և երեք թաղերու Թաղ. Խորհուրդներու հրաւէրով և մանաւանդ տեղւոյն քաղաքիչ Տ. Մկրտիչ Արքեպ. Վեհապետեանի պահանջիչով ընդունեցին իրենց պաշտօնը և այսպէսով իր վերջնական կազմակերպութիւնը գտաւ այս բարենպաստակ մարմինը, որուն մնացեալ անդամներն ալ պարկեշտ, գործունեայ և պարտաճանաչ անձնաւորութիւններեն։ Վահան էֆ. Փափազեանի ձեռնհասութիւնը ծանօթ է արդէն թէ՝ իր վարած թերթովը, որ կարճ ժամանակի մը մէջ այնչափ յառաջացաւ ու մեծ յաջողութեամբ ընդհանրացաւ և թէ՝ Հանր. Պարտուց Վարչութեան մէջ իր ունեցած պաշտօնովը։ Իսկ Ղազարեան էֆ. ի աշխոյժ, վաղվաղուն ու գործնական ձիրքերը արդէն ամէն մարդ գիտէ։ Այս կէտերուն վրայ անոր համար կը հեշտենք, որովհետեւ մարդու մը հանրային գործի մէջ ունեցած յաջողութիւնը կրնայ չափուիլ իր անձնական գործերը վարելու եղանակէն և Սկիւտարի Աղքատախնամի Նորընտիր անդամները ամէն վստահութիւն կը ներշնչեն թէ իրենց գործնական փորձառութեամբը, ուղղամտութեամբը ու քրտնաջան վաստակով պիտի կրնան քարէն հաց հանել ու նախանձելի վիճակի մը վերածել Աղքատախնամի կացութիւնը, որ միչտ կարող ձեռքերու կը կարօտի զարգանալու և բարգաւաճելու համար։

Յաջողութիւն կը մաղթենք նորընտիր Աղքատախնամին, վստահ ըլլալով որ արդիւնաւէտ պաշտօնավարութեամբ մը պիտի արդարացնէ թաղեցիին իր վրայ դրած յոյսը։

Օգոստոս 18էն 22 հրապարակի չաբաթական վաճառումներուն ցուցակը.

Ռ ի թ ր է		
17	պարկ Դեղին	$12\frac{1}{2}.13\frac{1}{2}$
3	» Ճերմակ	17
16	» Պիօնտս	14
17	» Ֆիթթ	23
10	» Սկարթա	$5\frac{32}{4}$
Թ ի ֆ թ ի կ		
40	հակ Ռէօթաֆիա էն.	$16\frac{1}{4}-16\frac{1}{2}$
13	» Նիյտէ »	11.12
165	» Ըլկըն էն.	$12\frac{1}{2}.15\frac{1}{2}.16\frac{1}{2}$
219	» Զանկըրը Էսկիշէհիր	$14\frac{25}{40}-16\frac{1}{2}$
21	» Եօզկատ Էքթրա I	16
92	» Սըվազ	13
Ա ֆ ի օ ն		
20	անտուկ Էսկիշէհիր էն.	120-125
2	» Իւրկիլա	140

25/7 Օգոստոս 1903

ԿԱՐԵՒՈՐ

Գործունեայ երիտասարդ մը որ բաւական տարիներ առեւտրական հրապարակին վրայ պատուաւորութեամբ ծառայած է, պատրաստ է ո և է պաշտօն ընդունիլ վաճառատան մը մէջ։ Պատուաւոր երաշխաւորութիւն։ Դիմել խմբագրութեան։

ԹԷՎՖԻՔԱԹ

Մաքրիքէօյի զօրանոցը բնակուած միւշիրէթիշի սատաէիլը Հաֆըզ Հասան Ֆէհմի պէյ բիւթպէի Ուլա սընիքը սանիսի։

Շէհիր Իմանէթի մէճլիսի ազատնտան սատաէիլու Մէհմէտ Սէյֆէտտին պէյէ թէրթիէն բիւթպէի Ուլա սընիքը սանիսի Թէվֆիկ պուրլումուշ տրը։

ՆԸՇԱՆ

Տուլունը Ուսմանիյէ զօրիսէրիյի պաշ քեսթիրի վէ չիտպէ միւտիրի սատաէիլու Զէքի պէյ լիֆէնտի հաղրէթլէրինէ իքինճի բիւթպէտէն Օսմանի նշանը զիչանը իհսան պուրլումուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՐՈՒՄԵԼԻԻ ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ.—Բանակին համար.—Օսմանցի ժողովուրդը կը շարունակէ իր նպաստը, Ռումելիի օսմ. զինուորներուն ձմրան պէտքերուն համար։ Ամէն օր նորանոր նուիրատուութիւններ կ'ըլլան ժողովուրդին ամէն դասակարգէն ալ։ Սապահ իր երեկի թիւով խմբագրական մը եւս կը գրէ այդ առթիւ, և բարեմաղթութիւններ կ'ընէ Վահ. Սուլթանին համար, որ Իր հայրական հոգածութիւնը կը տարածէ հաւատարիմ ժողովուրդին վրայ և անոր կը չնորհէ կայս. բարեւներ։ Նոյն թերթը այս առթիւ կը յայտնէ թէ, ո և է նպաստ կամ նուէր պատրաստ է ընդունիլ, իր խմբագրատան միջոցով յանձնելու համար մասնաւոր յանձնաժողովին, և նուիրատուներուն ցանկը հրատարակել։

Կայս. Պալատին մառանապետ Օսման պէյ նուիրեց 250 հատ բուրդ փաղնէլա և 250 զոյգ բուրդ գուլպայ։ Սգիպտոսի երեւելիներէն Մէհմէտ Նէշէթ պէյ 1200 զոյգ բուրդ գուլպայ։ 200 զոյգ գուլպայ՝ Քօզան զատէ Ճէլալ պէյ, 20 հատ բուրդ ֆանէլա՝ Սրտաքին գործոց նախարարութեան հպատակութեանց դիւանին քարտուղարներէն Ճէմիլ պէյ, 50 զոյգ գուլպայ Թէֆեդարէնի Իսմայիլ փաչային տիկինը, և այլն։

Պէրկամայի (Այտրն) Իլիճա գիւղին բնակիչները 30 ձի նուիրեցին բանակին համար։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Կիւմիւլճինայի զօրանոցը որ փլչելու վտանգ կը սպառնար, պիտի փլցուի, և անոր տեղ պիտի կառուցուի չէնք մը, ամբողջ վաչա մը պարունակելու կարող։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Ա. թէնքի Օսմ. դեսպանատան գործակատար Սաադէթտին պէյ, Եչ. օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետ Մ. Բալլիի հետ։

ԲԱՐԻԶԻ Օսմ. դեսպանատան կցորդ տեղակալ Ճէմիլ պէյ Պոլիս եկաւ։

ԲԱՐԱՏԱՂԻ արտաքին գործոց նախարար Մ. Վռքովիչ, շաբաթ օր Զէթինէէն ճամբայ ելաւ Պոլիս դալու համար։

ՊԱՐՍԻՑ Մուզաֆէրէտտին Շահին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ օսմ. պահականաւը դրօշազարդուած էր, և կէս օրին թնդանօթաձգութիւններ կատարուեցան ըստ սովորութեան։

Դեսպան իշխան Միրզա Ռիզա Խան երէկ ընդունելութիւն մը կատարեց։ Դիւերը հացկերոյթ մը տրուեցաւ գաղութին երեւելիներուն դեսպանատան մէջ, որ լուսաւարդուած էր։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՄԱՀԸ.—Երէկ գրած էինք թէ Պուլկարիոյ ելմտական նախարար Մ. Մանուչէֆ Եչ. օր Իօքսինօկրադ (Վառնա) գացած է իշխանին հետ տեսակցելու համար։ Նոյն իրիկուն նախարարը ճաշեց և անմիջապէս ծով մտաւ լողանալի համար։ Մեծ ալիք մը դայն հեռացուց բաղնիքէն։ Իշխանական ապարանքին նախկին վերատեսուչ Մ. Զլաթանով անմիջապէս օգնութեան փութաց նախարարին, բայց իր ճիգերը անօգուտ եղան. ինքն ալ վտանգի ենթարկուեցաւ։ Այս միջոցին իշխանին դղեակէն հասաւ Մ. Անքօֆ և երկուքը մէկէն դուրս հանեցին Մանուչէֆի մարմինը. բայց նախարարը սթափեցնելու ամէն ջանք անօգուտ եղաւ։ Արդէն 20 վայրկեան մնացած էր ջուրին տակը։

Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ ուրբաթ օր։ Անթուան Մանուչէֆ ծնած էր 1864ին Սամօքովի մէջ։ Պրիւքսէլի մէջ քաղաքային մնտեսութիւն ուսանելէ ետք, 1892ին Սոֆիայի մաքսատան քարտուղար անուանուեցաւ. 1894ին երկրագործական մնտեսներու քննիչ էր և յետոյ կեդրոնական մնտուկի անօրէն։ Եւ վերջապէս, մայիս 18ի դահլիճին վերակազմութեան մէջ, ստացած էր ելմտական նախարարի պաշտօնը։

ԻՆՉՊԷՍ մեր այսօրուան Պաշտօնական կանոններուն մէջ կը տեսնուի, Վահ. Սուլթանը գնահատելով Հանր. Պարտուց Վարչութեան քմահաճութեան առաջին քարտուղար Վսեմ. Զէքի պէյ էֆէնտիի բարձր ծառայութիւնները, բարեհաճած է Բ. կարգի Օսմանիյէ պատուանշան չնորհել Ն. Վսեմութեան։

Վսեմ. Զէքի պէյ՝ Կայս. Միլքիյէ և Սուլթանիէ վարժարաններուն ամէնէն փայլուն շրջանաւարտներէն է և մաքի կարողութիւնով ու ազնիւ բարեմասնութիւններով կրցած է փայլուն դիրք մը գրաւել Հանր. Պարտուց Վարչութեան մէջ ունեցած իր կարեւոր պաշտօնով, զոր կը վարէ կատարեալ ճեռնհասութեամբ։

«Մանզումէ» իր անկեղծ չնորհաւորութիւնները կը յայտնէ Ն. Վսեմութեան, իրեն եղած այս բարձր չնորհին համար և ատիճանի աւելի բարձրացումներ կը մաղթէ։

«ԱՍՏԻԱԲՈՒ»ի ՊԱՅԹՈՒՄԸ. — Բէչդայէն կը հեռագրեն թէ, Վասիաբուի 31 ճամբորդներէն 17 հոգի մեռած են, և նաւազներէն 11 հոգի ալ սպանուած են, որոնց մէջ են նաեւ նաւապետները։

—Մաճառ արեւելեան չոգենաւային ընկերութեան խորհուրդը, Եչ. օր նիստ մը գումարեց Բէչդայի մէջ. բայց դէպքին մասին մանրամասնութիւններ պակսելուն, ոչ մէկ որոշում տուաւ։ Նոյն առատուն ընկերութիւնը Պուրկազէն հեռագիր մը կը ստանար որ դէպքը կը ծանուցանէր և 8—9 զոհ կը նշանակէր միայն։ Նոգենաւին վնասները սկիզբէն կարծուածէն նուազ մեծ են. միայն վերնայարկը և առաջամասը վնասուած են։

«Բէօնիչէ Զայթունկ» ճամբորդի մը խօսքերը կը գրէ. — Օգոստոս 19ին գիշերը, երբ նաւը Պուրկազի առջեւ խարսխած էր, նաւակ մը կը մօտենայ ուր 4 հոգի կային։ Երբ այդ մարդիկը կը հասկնան թէ ճամբորդ մը նշմարած էր դիրենք և պահապանին պիտի իմացընէր, կը հեռանան։ Նոյն ատեն կասկած արթնցեր է թէ, ատանք վնաս մը պիտի հասցնէին չոգենաւին։

Նաւապետին և ուրիշ երկու հոգիին ածխացած մարմինները Պուրկազի մէջ թաղուեցան։

—«Սէրվէթ» կ'ըսէ թէ, Մաճառ չոգենաւային ընկերութիւնը իր նիստին մէջ զբաղեցաւ Վասիաբուի աղէտին հետեւանքով ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։

ՄԻՍԻՆ ԴԻՆԸ.—Ոչխարի վաճառականները դիմում ըրին Քաղաքապետութեան թէ, առաջիկայ ձմեռ, միսի սղութեան առաջքը առնելու համար, անցած տարուան պէս արգիլուին ուրիշ տեղեր ղրկուելէ Սելանիկի, Դոնեայի և Էնկիւրիի նահանգներուն ոչխարները, որոնք Պոլսոյ համար որոշուած են։ Այս առթիւ, ներքին գործոց նախարարութիւնը ոչխար առաքող կեդրոններու հրահանգ տուաւ, ծանուցանելու պատրաստ ոչխարներուն թիւը, տեղական պէտքերը և արտածելի քանակներուն քանակը։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՐԱՑԻՆ շէնքին վրայ յարկ մըն ալ պիտի աւելցուի։

ՋՐԱՄԲԱՐՆԵՐԸ.—Հրաման տրուեցաւ որ Պոլսոյ ջրամբարները մաքրուին, զտիչ գործիքներ դրուին հոն և պահապաններ կարգուին, հսկողութիւն կատարելու համար։

ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ալ, ռուս դեսպանատան խնդրանքին վրայ, պիտի մասնակցի Բեղէրպուրկի ցուցահանդէսին։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ հեռագրական գործարանը աւելի կատարեալ վիճակի մը մէջ դրուի։ Այս առթիւ պէտք եղած նոր մեքենաները և այլն պիտի գնուին։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԽՈՋԱԿՆԵՐԸ.—Պոլսոյ իտալական դեսպանատան առեւտրական կցորդը տեղեկագրով մը կը խօսի Թուրքիոյ խոզակի առեւտուրին վրայ։ Այդ տեղեկագիրը նախ գիտել կուտայ որ, 1902ին, Թուրքիա խոզակ չէ արտադրած արտասահման, քանի որ մեծ քան մը չեն Ամասիոյ, Էսքիշէհիրի, Սելանիկի և Սիւրիոյ արտաքումները։ Պրուսա գրեթէ ոչինչ արտածած է, և իր բոլոր բերքը գործածած էր իր մասնաներուն մէջ։ Այսպէս է նաեւ Էսքիշէհիրի բերքին % 60ը։ Միւս կողմէ, Պոլսոյ մէջ ալ մեծաքանակ առաքումներ եղած են Պարսկաստան, Կովկաս և Թիւրքեստան։ Ասիական և Եւրոպական Թուրքիոյ համագումար բերքն է 100 քիլ.կրամնոց խամ մետաքսի 4000—4200 հակ։ Ասոնք գլխաւորաբար կը ղրկուին Ֆրանսա (Լիոն, Ս. Էթիէն, Բարիզ և Քալէ), Իտալիա (Միլան), Անգլիա (Նօթինկամ, Նորվիչ, Տըրպի) Գերմանիա (Բէնի նահանգները, Բրէֆիլտ և այլն), Վիեննա և Մոսկուա։ Ամերիկեան գործառնութիւնները Միլանի միջոցով կ'ըլլան։ Խոզակի չրջանը կ'սկսի յուլիս 1էն և կը տեւէ մինչեւ Զատիկ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ երկրագործական վարժարանը այս տարի 21 շրջանաւարտ ունի. 11 խամ, 4 յոյն և հինգը հայ՝ Գրիգոր էֆ. (Բէրմասթիցի), Սեպուհ էֆ. (Պլոգայի), Տրդատ էֆ. (Պոլսեցի) Կարապետ էֆ. (Պոլսեցի) և Յովհաննէս էֆ. (Խարբերդցի)։

ՄԱՀԼԻՒԻ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ.—Զեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց ամէն կողմ մեծ ուշադրութիւն ընել կիրառմանը այն որոշումներուն, որով քանի մը բաժիններէ բաղկացած վագի կալուածի մը մէկ բաժինը եթէ մահլիլ մնայ, այդ բաժինը միւս բաժնեակիներուն «Ֆէրաղ» ընելու համար դիւրութիւններ ընծայուին։

ԱՅՏԸՆԻ երկրագործներէն առնուած «Թէմմէթթիւ»ի տուրքերուն արձանագրութիւնները պիտի ջնջուին և անցած տարիներու յետնեալ տուրքերն ալ պիտի չնորհուի։

ԱՆԱՄՆԱՒՈՑԺՆԵՐ պիտի ղրկուին կեսարիա ու Զորում՝ այդ կողմերը երբեւան եղած պաճարախին համար։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՓՈՓՈՐԻԿ ԵՒ ԾՈՎԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ. — Միջոցէ մը ի վեր տիրող դեղեցիկ օդերը բուռն հովի մը փոխուեցան չաբաթ և կիր. օրերը։ Մարմարա և Վոսփոր ալեկոծուած էին, հոսանքները խիստ էին, և չոգենաւերը զըժուարաւ կը ճամբորդէին։ Սեւ ծովի մէջ փոքր արկածներ պատահեցան։ Նաւահանգստին մէջ նաւակները և ուրիշ փոխադրանաւեր միչտ զգուշութեամբ կը շարժէին, հոսանքէ չմղուելու կամ ընդհարումներու տեղի չտալու համար։

—Անգլիական չոգենաւ մը, առջի առաւ, Ոսկեղջիւր մտնելու պահուն հոսանքէն քչուելով ինկաւ Դարաքէօյի կամուրջին կղզիներու նաւամատոյցին վրայ։ Կամուրջէն հոն տանող երկու կամրջակները չրջեցան։ Սկիւտարի նաւամատոյցին վրայ Մոչոն ծխավանի խանութն ալ վնասուեցաւ, բայց բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չը պատահեցաւ։ Սարիրիչ Արթաքիի խանութին երկաթեայ ծածկոցը փրթաւ։ Եանեայի և Շքոտրայի նահանգներուն քննիչ Սավգէֆի փաչա վիրաւորուեցաւ այդ անկումէն։

Սալը Բազարի առջեւ ալ 2 լաստերու նստած նաւակը չրջեցաւ բայց մէջինները ազատուեցան։

—Արշիպեղագոսի մէջ ալ փոթորիկը աւերումներ պատճառած է։ Ուր. օր Իզմիրի Քիչիւք իսկէլէ գացող առագաստանաւ մը չրջեցաւ և 9ոյն մը ու Հրեայ մը խեղդուեցան։ Հրային վրայէն գտնուեցաւ 39 անգլ. և 6 ֆրանս. ոսկի։

—Աթէնքի թերթերը կը խօսին Սանթորինի կղզին մօտ պատահած ընկղմումի մը վրայ, և կ'ենթադրեն որ այդ չոգենաւն է Խարվիաի Իսմայիլան։ Սիալ է այդ լուրը և թէ ընկղմածը Եգիպտացի Ազիզ պէյի Մասսալա զրօսանաւն է, որ Ալեքսանդրիայէն Պիրէոն կ'երթար։ Զրօսանաւը Սանթորինի մօտ կամոյի պայթում մը ունեցաւ։ Պայթումը կարմրակները օդը հանեց և խորտակեց կողերը։ 8 նաւազները նաւակներով կղզի ելան։ Զրօսանաւը ընկղմեցաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ նոր ցնցումներ զգացուած են Իզմիրի, Թիրէի և Պէրկամայի մէջ։

ԱԻԱԶԱԿ.— Բէօր Հիւսէյին աւազակապետը, որ Ամասիոյ բանտէն փախչելով, Հաւզայի կողմերն ասպատակութիւններ կ'ընէր, վերջերս Նուր-օղլու Խալիլի տունը կոխեր և սկսեր է կողոպտել։ Օսմ. զօրքերը տունը պաշարելով հրաւիրեր են աւազակապետը որ անձնատուր ըլլայ։ Սակայն չարագործը զէնքի դիմեր է, և օսմ. զինուորները աւազակներէն երկուքը սպաներ են։ Միւսները յաջողեր են փախչիլ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ՍՕՖԻԱ, 7 Սեպտ. — Հանգուցեալ ելմտական նախարարին տեղ Մ. Բանքով ելմտական նախարար անուանուեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին բանակցութիւնները հոկտեմբերին սկիզբները տեղի պիտի ունենան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Մ. Զեմպրլէն Պէլֆաստի մէջ արուելիք հացկերոյթին վինքը հրաւիրելու եկող պատուիրակութեան մերժողական պատասխան տուեր է։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ԳՕՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	$33.09\frac{1}{2}$
Ամէնէն բարձր գինը	33.29
» վար գինը	$33.08\frac{1}{2}$
ՐՈՒՄԵԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	$117.\frac{3}{8}$
Երէկուան բարձր գինը	119.
» վար »	117.25
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն	266.25

ԱՏԳԱՆԻՆՈՎ ՎԱՍԱՐԱԳՈՒՅՑՈՒՆ

Գ. Ն.

ԱՌՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱ ԴՈՒՐՍԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌՔՈՎ

Գրում է Գ. Ն. Գ. Ն. Ն. Ն